

SOOMEST SAABUNUD KÜLASTAJAD EESTIS 2014.A. VÄLISKÜLASTAJATE UURINGU PÕHJAL

Väliskülastajate uuringu teostas Statistikaamet Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ning Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse tellimisel. Väliskülastajate uuring 2014 oli valikuuring, millega koguti infot Eestist lahkuvatelt vähemalt 15-aastastelt välisriikide elanikelt silmast-silma intervjuuna kahel perioodil: suvine küsitlusperiood kestis 1.08–11.09.2014 ja sügisküsitlusperiood 17.11–14.12.2014. Küsitluskohad paiknesid Tallinna sadama A ja D terminalides, Tallinna lennujaamas, bussijaamas ja raudteejaamas (Venemaale suunduvates rongides), Narva, Koidula ja Luhamaa piiripunktides, Tartus Ahhaa keskuse juures, Valgas, Iklas (suvel) ja Pärnu spaades (sügistalvel). Tulemused on üldistatavad küsitlusperioodidel Eestis käinud väliskülastajatele; uuringu tulemusi ei saa üldistada kogu aasta jooksul (s.t. kõigil hooaegadel) Eestis käinud väliskülastajatele.

Kahe küsitlusetapi jooksul kokku vastas küsitlusele **1139 Eestis ööbinud Soome turisti ja 602 ühepäevakülastajat**. Järgnevalt on detailsemalt (reisi peamise eesmärgi vm. oluliste tunnuste lõikes) esitatud uuringu tulemused turistide (ööbimisega külastajate) kohta, kuid võrdluseks on toodud ka näitajad ühepäevakülastajate kohta. Olulisemate tulemuste kohta on lisatud lühikommentaari.

Kuna Eestist on Soome elama ja töötama kolinud suur hulk inimesi, **moodustasid ööbimisega külastajatest 18% ja ühepäevakülastajatest 5% Eesti päritolu inimesed** (kelle vanemad või kes ise on sündinud Eestis). Kuna järgnevalt on tulemused esitatud enamasti reisi peamise eesmärgi lõikes, tasub mees pidada, et valdav osa (74%) neist ööbimisega külastajatest, kes märkisid reisi peamise eesmärgina sugulaste või tuttavate külastuse, ongi Eesti päritolu inimesed. Puhkuse- ja tööreisijatest oli Eesti päritolu 10%.

Eesti juurtega inimeste seas on rohkem pikemalt Eestis viibivaid inimesi: kui kõigist Soome turistidest vaid 7% viibib Eestis rohkem kui 7 ööd, siis Eesti päritolu inimestest koguni 24%. Valdavalt ööbivad nad Eestis tasuta majutuses (sugulaste või tuttavate juures või oma elamispinnal). Muude Soome turistidega võrreldes külastavad nad tunduvalt rohkem väiksemaid linnu ja asulaid (seotud kodukoha, sugulaste või tuttavate külastamisega). Tulenevalt pikemast viibimise kestusest ja suuremast tasuta majutuse osatähtsusest kulutavad Eesti päritolu turistid muude Soome turistidega võrreldes reisi kohta rohkem, kuid ööpäeva kohta vähem. Muude Soome turistidega võrreldes tutvub väiksem hulk Eesti päritolu turiste vaatamisväärsustega ja käib vähem väljas söömas. Samas on Eesti päritolu turistide seas rohkem kultuuriürituste külastajaid, ilu- või raviteenuste kasutajaid, aktiivsete harrastustega tegelejaid ja looduses viibijaid. Ostud on enam-vähem võrdselt olulised mõlemale sihtgrupile.

Soomest saabunud külastajate sidemed Eestiga:

% külastajatest, kes:	Eestis ööbivad külastajad (reisi peamise eesmärgi järgi)					ühapäeva- külastajad
	kõik	puhkusereis	tööreis	tuttavate külastus	ostureis	
on Eesti päritolu (vanemad või ise sündinud Eestis)	18%	10%	10%	74%	1%	5%
omavad Eestis sugulasi või tuttavaid	51%	40%	58%	100%	35%	36%

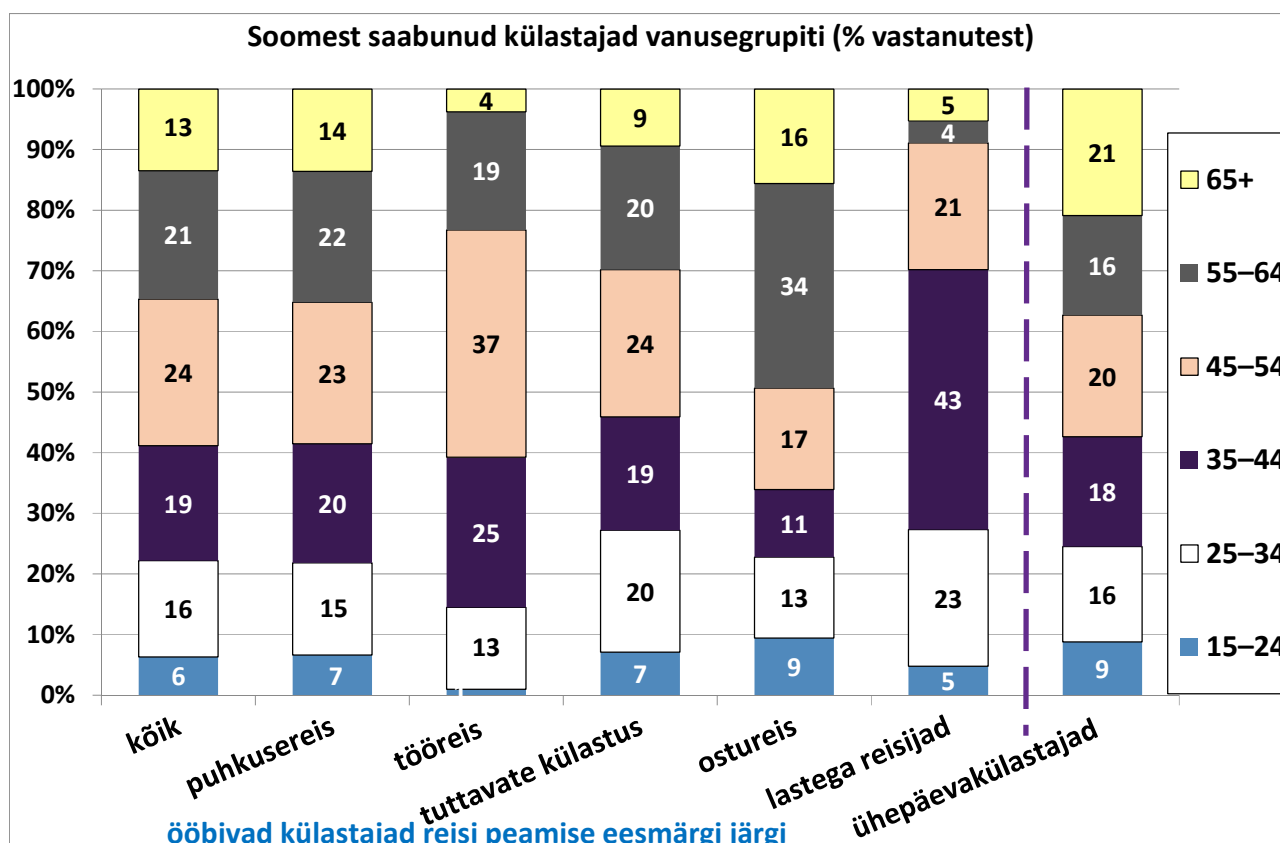
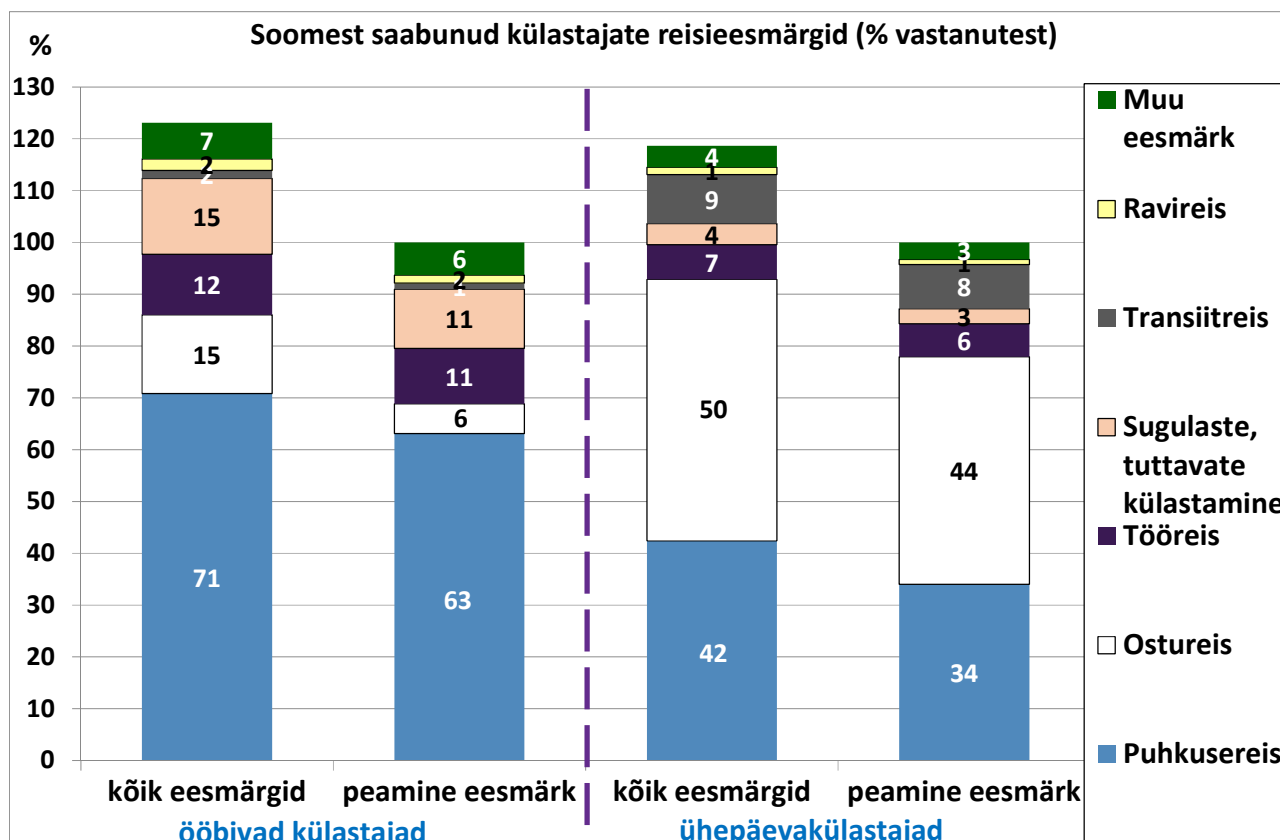
Eesti juurtega inimeste seas on rohkem 25-44aastasi inimesi (kõigist Soome turistidest moodustab see vanusegrupp 35%, Eesti päritolu inimestest 52%). Seetõttu **on Eesti päritolu inimeste seas ka rohkem kuni 15a. lastega reisijaid** (kõigist Soome turistidest reisis koos lastega 14%, Eesti päritolu turistidest aga 21%). Oluline on ka märkida, et lastega reisijate üldist osatähtsust vastanute seas võis mõjutada see, et valdav osa Soome suvevaheajast jäi suvisest küsitlusperioodist välja.

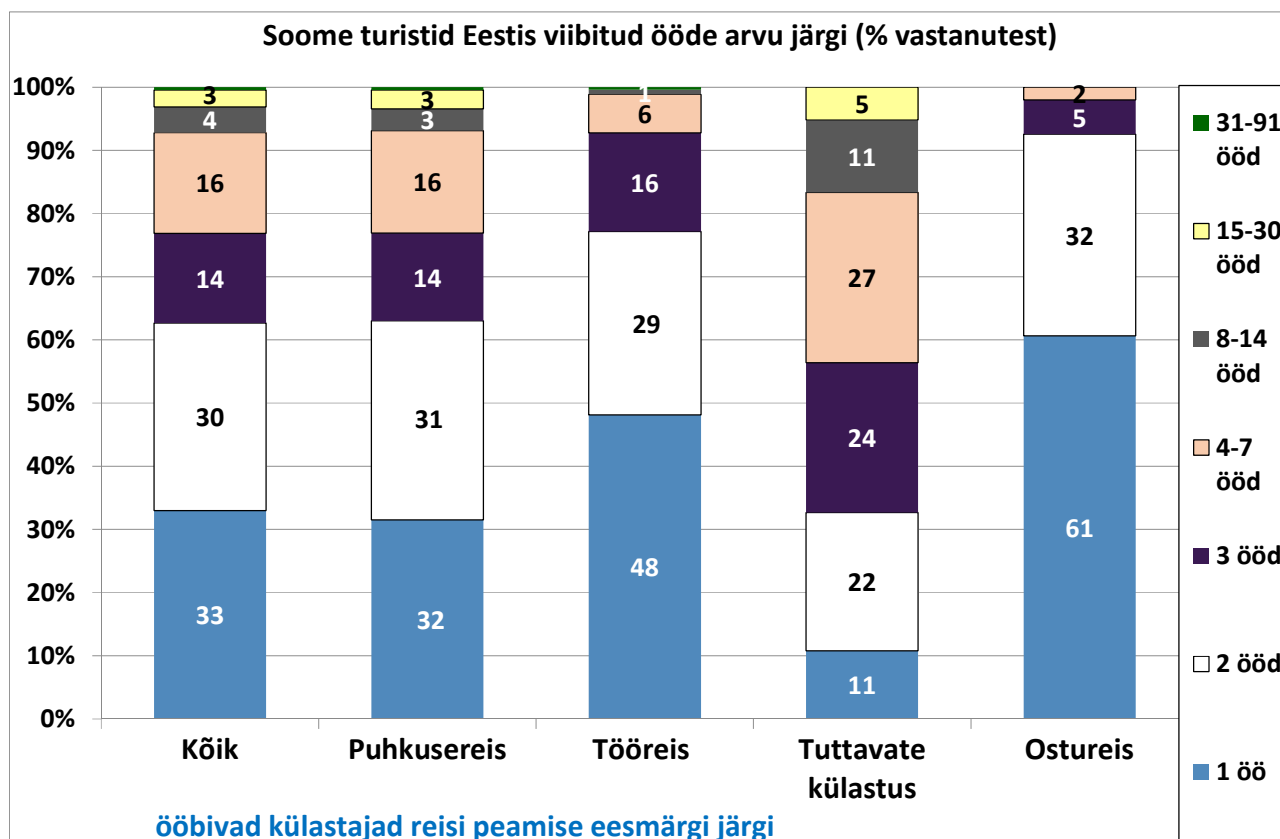
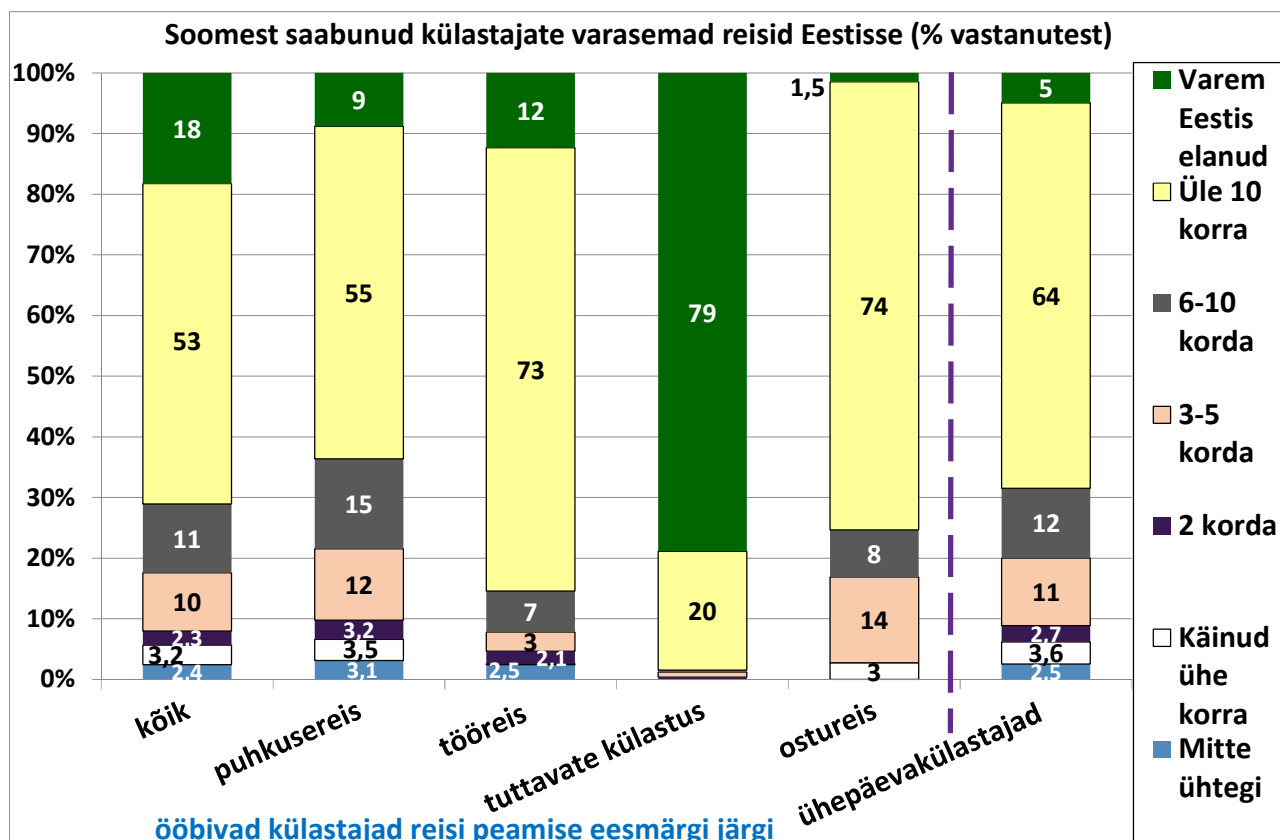
% Soomest saabunud külastajatest, kes reisis koos kuni 15-aastaste lastega:

Eestis ööbivatest külastajatest reisi peamise eesmärgi järgi					Eesti päritolu turistidest	Turistidest, kes pole Eesti päritolu	Ühepäeva- külastajatest
kõik	puhkusereis	tööreis	tuttavate külastus	ostureis			
14%	17%	3%	15%	3%	21%	12%	11%

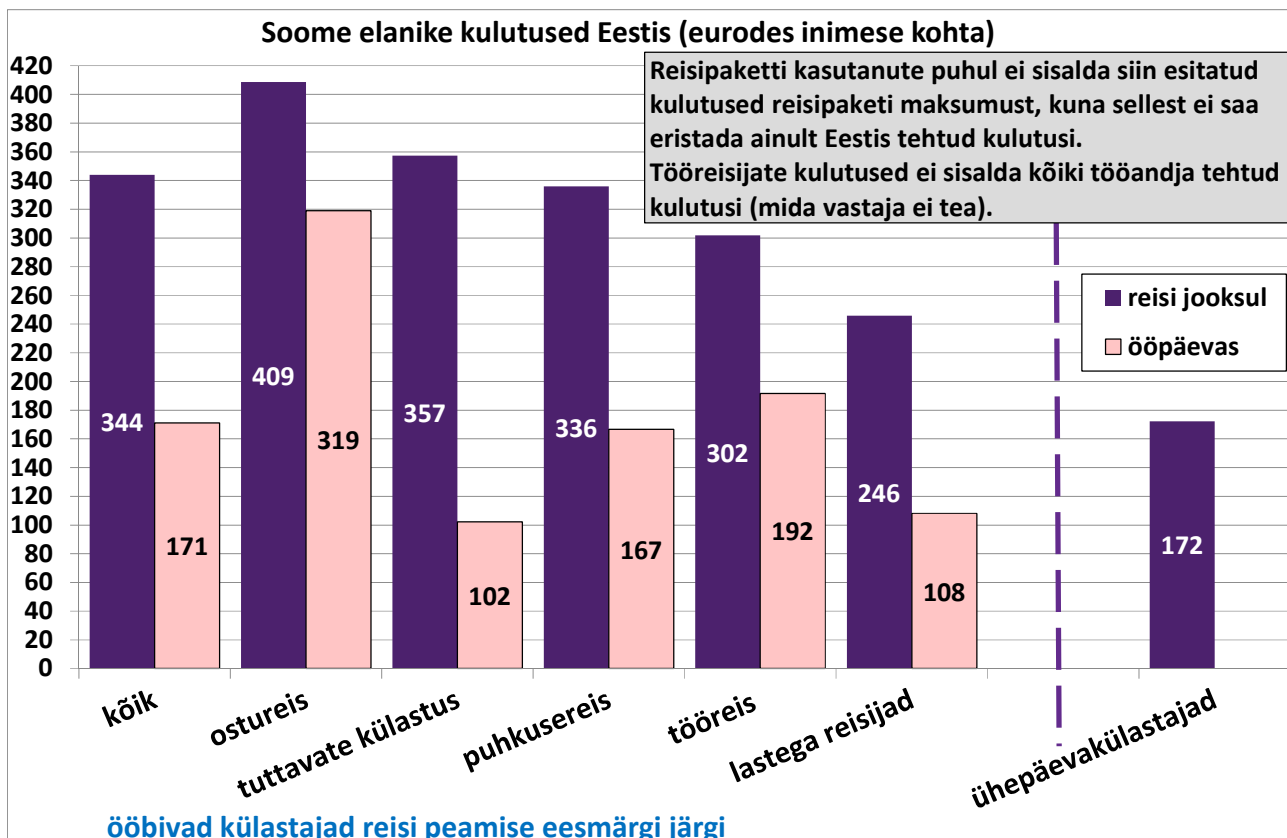
REISI EESMÄRK: Puhkusereisi nimetas külastuse üheks eesmärgiks 71% ja peamiseks eesmärgiks 63% ööbimisega külastajatest. Sugulaste või tuttavate külastust nimetas üheks eesmärgiks 15% ja peamiseks eesmärgiks 11%. Ostureis oli üheks eesmärgiks 15%-le, kuid peamiseks eesmärgiks vaid 6%-le ööbimisega külastajatest. Tööreisi (k.a. konverentsireisi) nimetas üheks eesmärgiks 12% ja peamiseks eesmärgiks 11% ööbimisega külastajatest (s.t. tööreisi enamasti ei kombineerita teiste eesmärkidega). Neist, kelle peamiseks eesmärgiks oli sugulaste või tuttavate külastus, nimetas ühe eesmärgina ka puhkust 33%. Neist, kelle peamiseks eesmärgiks oli ostureis, kombineeris seda puhkusega 30%.

Ühepäevakülastajate seas domineerisid puhkuse- ja ostureisijad: oste nimetas peamiseks eesmärgiks 44% ja puhkust 34%. Transiitreisijaid oli 8% (peaaegu kõik neist teel Lätti) ja tööreisijaid 6%.

3/4 Eestis ööbinud Soome turistidest viibib Eestis kuni kolm ööd (seejuures 33% vaid ühe öö, 30% kaks ööd ja 14% kolm ööd). Keskmisest lühemalt viibivad Eestis ostureisijad, keskmisest pikemalt aga sugulaste või tuttavate külastajad.

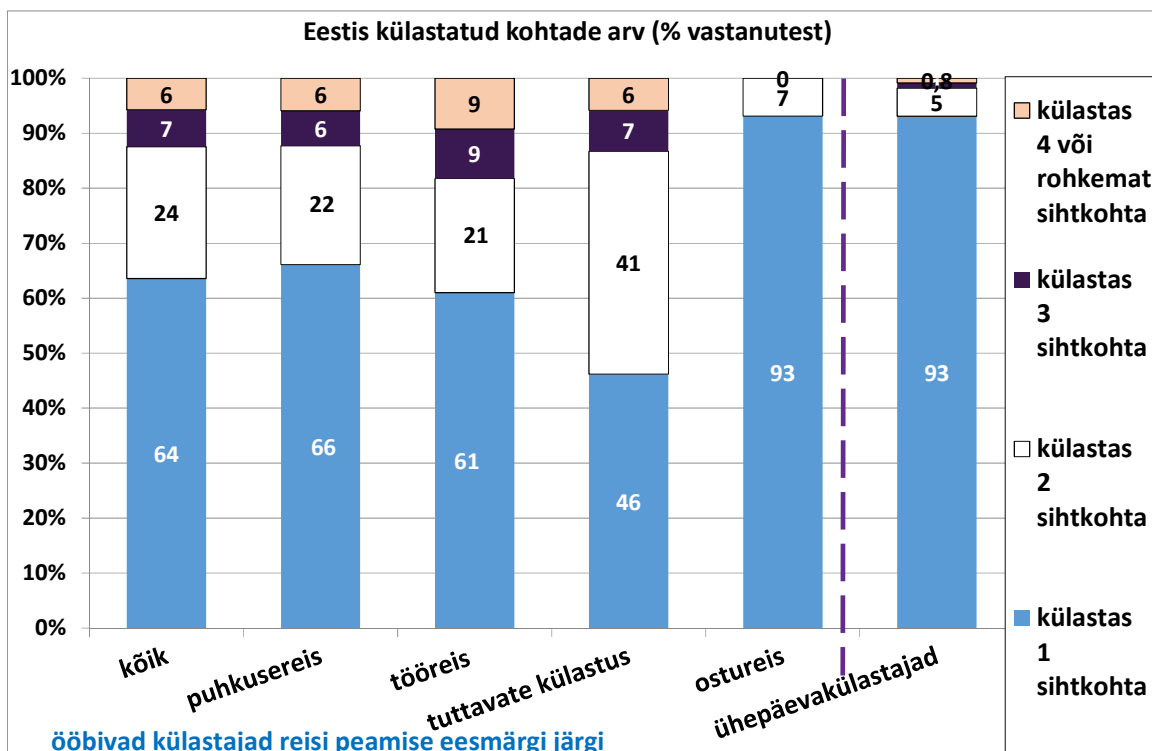
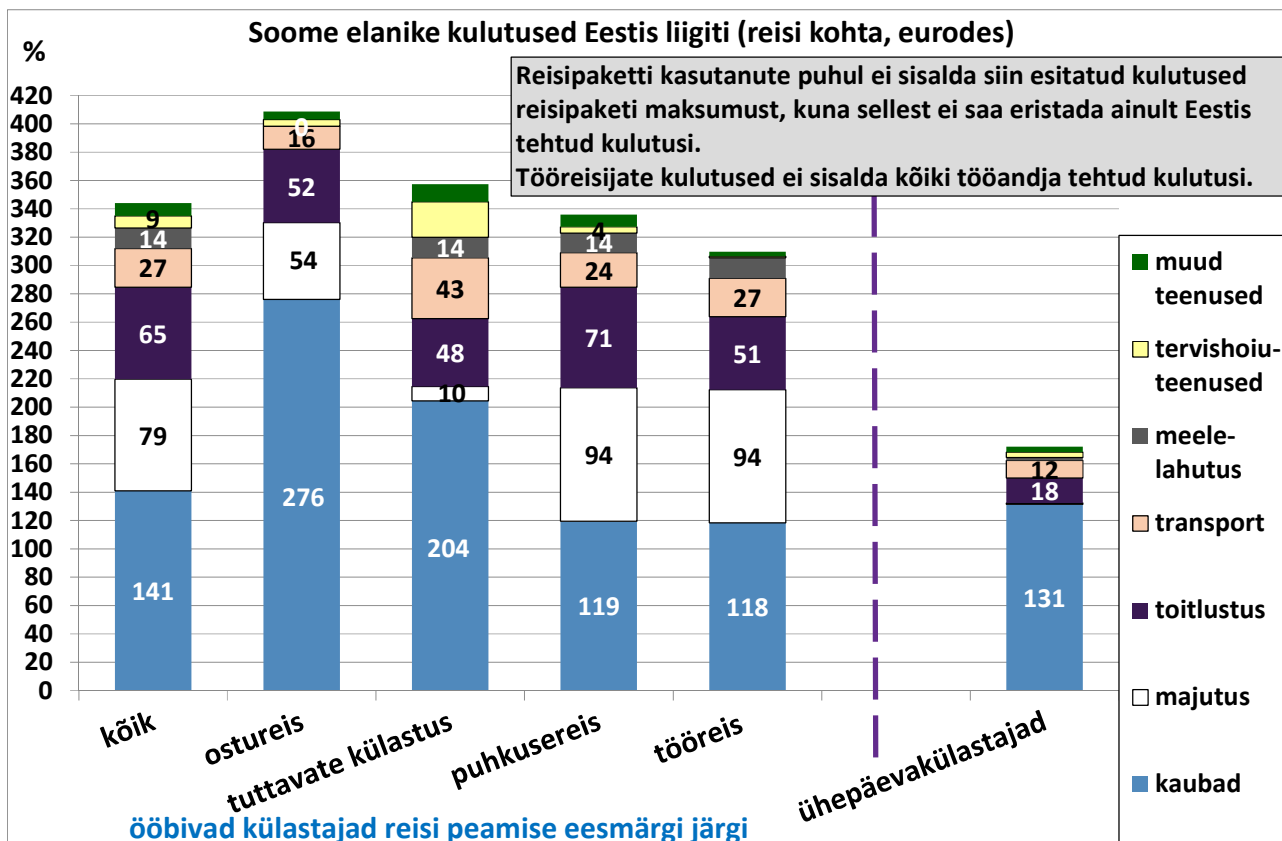
ÖÖBIMISEGA KÜLASTAJATE KULUTUSED: Ööbimisega külastaja kulutas Eestis tarbitud kaupade ja teenuste eest reisi jooksul keskmiselt 344 eurot ja ööpäeva jooksul 171 eurot (kõik kulutused on näidatud inimese kohta, s.t. näiteks koos reisinud ja kulutanud pere kulutused on jagatud pereliikmete arvuga, sisaldades ka lapsi). Tuleb aga silmas pidada, et siin esitatud kulutused ei sisalda reisipaketti kasutanute puhul reisipaketi maksumust, kuna sellest ei saa eristada ainult Eestis tehtud kulutusi. Reisipaketti kasutas ööbimisega külastajatest 17%, sh. ostureisijatest 35%, puhkusereisijatest 19%, tööreisijatest 9% ja tuttavate külastajatest 1%. Keskmise reisipaketi maksumus oli 186 eurot, ning see sisaldas transporti Soomest Eestisse (võis ka sisaldada Soome-sisest transporti Helsingisse, kui reisija elas Helsingist kaugemal). Samuti ei sisalda siin esitatud tööreisijate kulutused kõiki tööandja makstud kulutusi (mida vastaja ise ei maksnud ja seetõttu ka ei teadnud).

Reisieesmärkide lõikes kulutasid keskmisest tunduvalt rohkem ostureisijad, mis eelkõige tulenebki sellest, et nad kulutasid ülejäänud turistidega võrreldes oluliselt rohkem kaupade ostule. Teenustele (majutus, toitlustus jm.) aga kulutasid nad muudel eesmärkidel reisinutega võrreldes mõnevõrra vähem. See on tõenäoliselt seotud kahe põhjusega. Esiteks viibivad ostuturistid Eestis tunduvalt lühemalt kui muudel eesmärkidel reisinud (61% Eestis ööbinud ostuturistidest veetis siin vaid ühe öö), mistõttu majutusele, toitlustusele jm. teenustele lihtsalt kulub selle aja jooksul vähem raha. Teiseks, nagu eespool selgitatud, on ostureisijate seas muudel eesmärkidel reisinutega võrreldes tunduvalt rohkem reisipaketi kasutajaid. See segment aga reisipaketti kuuluvatele teenustele (eelkõige majutus) eraldi oma kulutusi märkida ei saanud.

Koos kuni 15-a. lastega reisinud turistid kulutasid nii reisi kui ka ööpäeva kohta tunduvalt vähem kui ülejäänud turistid (kõik kulutused on näidatud pereliikme kohta, sisaldades ka lapsi). Lastega reisijad kuuluvad eelkõige puhkuseturistide segmenti: 77% lastega reisinutest nimetas peamise eesmärgina puhkusereisi, 13% sugulaste või tuttavate külastust ja 11% muid eesmärgi. Lastega reisijate madalamad kulutused pereliikme kohta tulenevad sellest, et hulk teenuseid on võimalik saada lastele odavamalt hinnaga (majutuskohas võib laps ööbida vanemate toas lisavoodil, turismiattraksioonidel ja ühistranspordis on lapse / õpilase pilet odavam) ning kaupade ostule kuluv summa on lastega reisijatel väiksem juba seetõttu, et lapsed ei osta alkoholi ja tubakat (mille ostud moodustavad muude reisijate puhul kaupade ostusummast olulise osa). Teine põhjus on seotud sellega, et lastega turistide seas on rohkem Eesti päritolu inimesi (28%) kui Soome turistide seas üldiselt (kelle seas on Eesti juurtega inimesi 18%). Sellest tulenevalt kasutavad lastega reisijad rohkem tasuta majutust (kui kõigi Soome turistide Eestis veedetud öödest veedeti tasuta majutuses 47%, siis lastega reisijate puhul oli sama näitaja 61%).

ÜHEPÄEVAKÜLASTAJA kulutas reisi kohta keskmiselt 172 eurot. Kaupade ostule kulutab ühepäevakülastaja keskmiselt umbes samapalju (131 eurot) kui Eestis ööbinud turist (kes kulutas 141 eurot). Erinevus ühepäevakülastaja ja ööbimisega külastaja kulutuste vahel tulenebki sellest, et ühepäevareisil

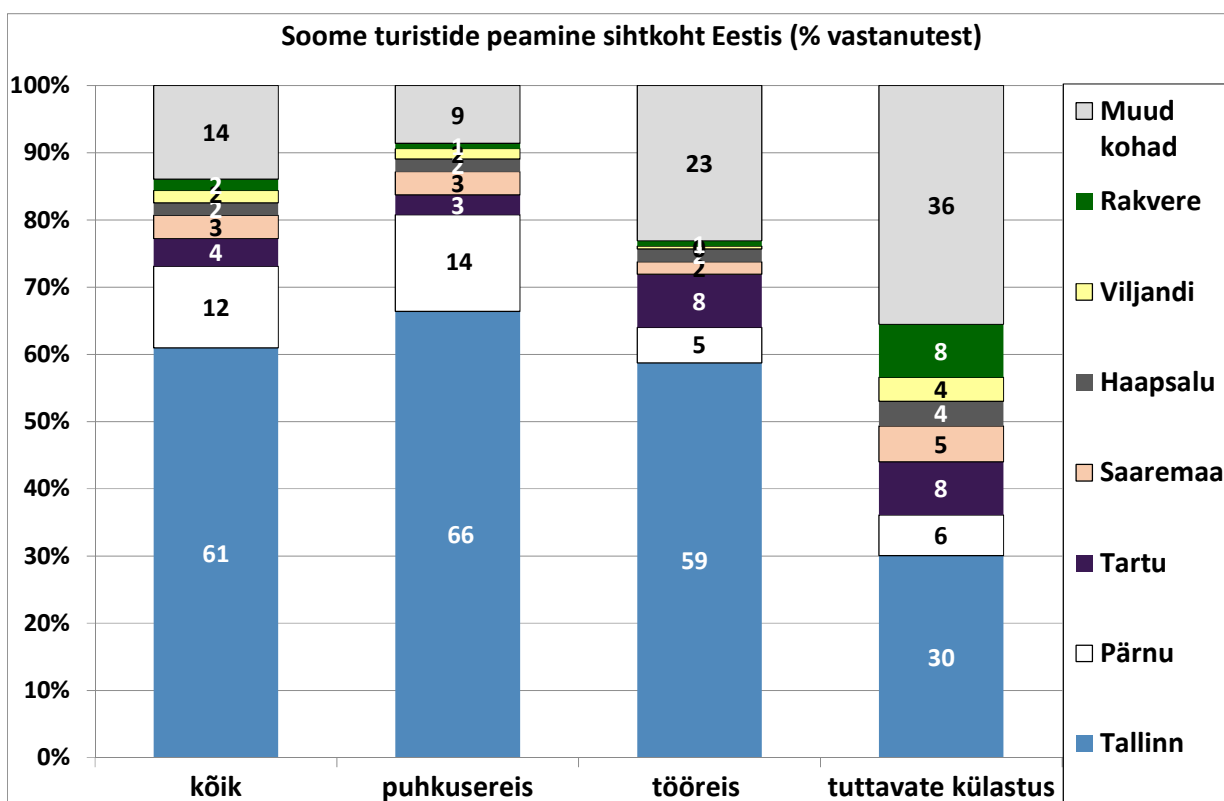
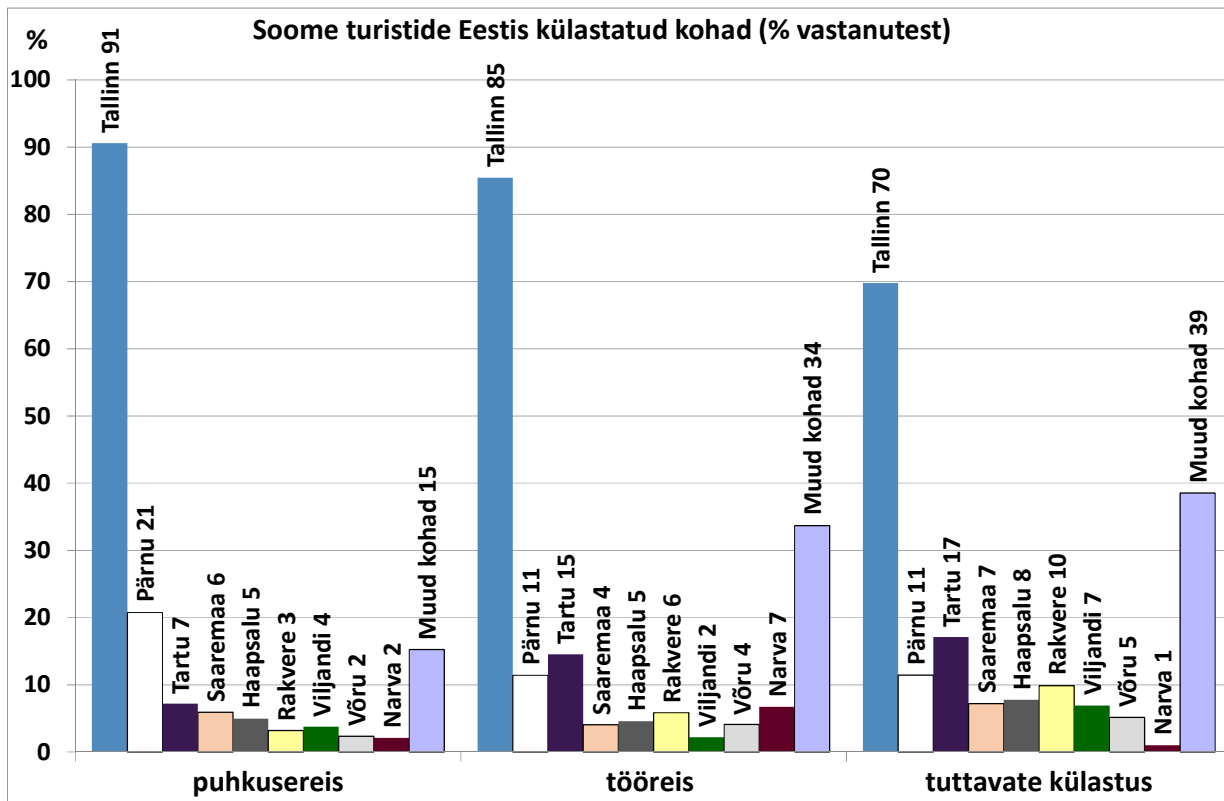
kulutatakse muudele teenustele oluliselt vähem (keskmiselt vaid 41 eurot, samas kui mitmepäevasel reisiil kulub neile keskmiselt 203 eurot). Siin tuleb ka märkida, et paljud Soome ühepäevakülastajad ei viibi Eestis / Tallinnas isegi mitte tervet päeva, vaid lühemalt: keskmiselt vaid kuus tundi. Reisipaketti kasutas ühepäevakülastajatest 13% ja selle keskmine maksumus oli 66 eurot (sisaldas transporti Helsingist Tallinna ja võis sisaldada ka ööbimist või toitlustust laevas).

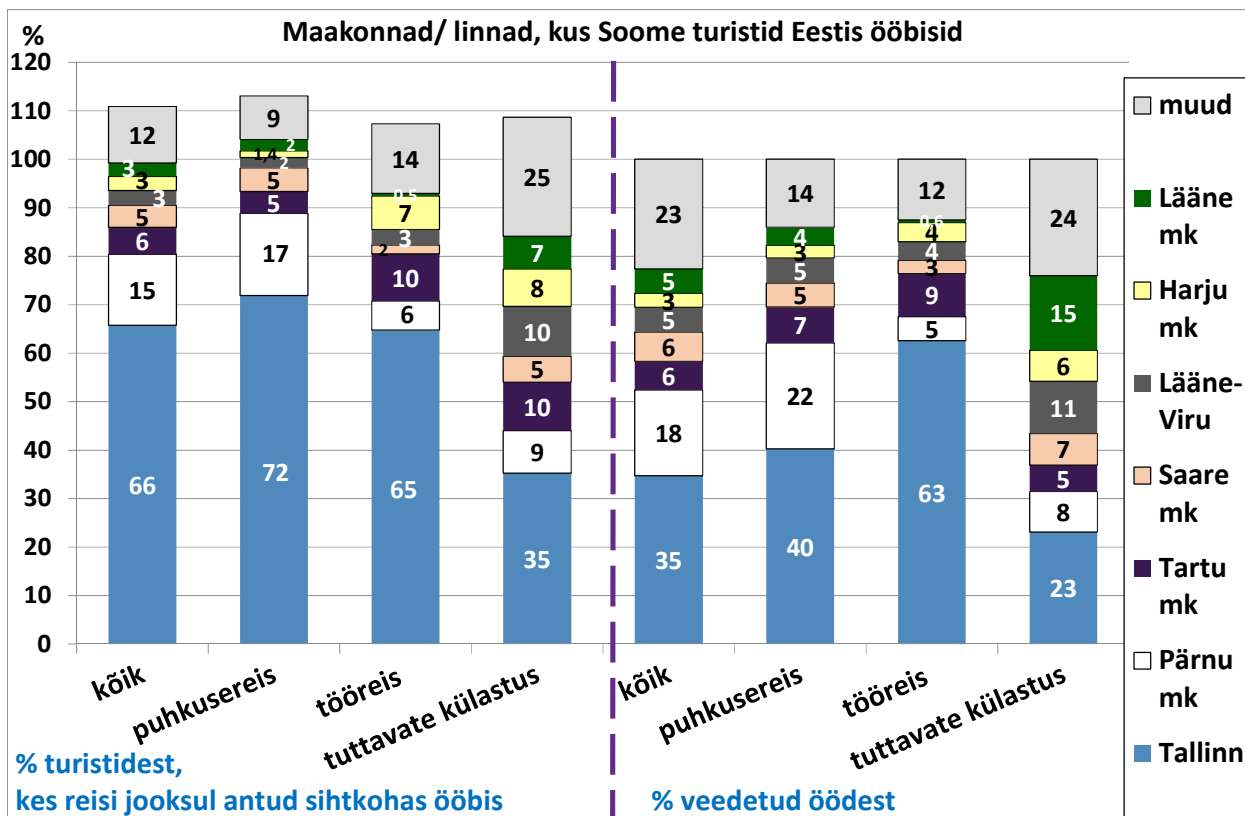

% vastanutest, kes külastas nimetatud sihtkohta

	Tallinn	Pärnu	Tartu	Saaremaa	Haapsalu	Rakvere	Viljandi	Võru	Narva	Muud kohad
ööbivad külastajad	87	18	9	6	4,7	4,3	3,8	2,6	2,4	20
sh. lastega reisijad	86	26	10	5	3,8	6,3	2,6	2,8	2,8	18
ühepäevakülastajad	98	4	1,8	0,6	0,6	0,8	0,9	0,1	0,9	3

KÜLASTATUD KOHAD: Ööbimisega külastajatest 64% külastas Eestis vaid ühte sihtkohta, 24% kahte ja 12% vähemalt kolme sihtkohta. Sugulaste või tuttavate külastajatest käis mitmes sihtkohas koguni 54%, puhkusereisijatest 1/3. Ööbimisega külastajatest 87% käis reisi jooksul Tallinnas, 18% Pärnus, 9% Tartus, 6% Saaremaal ja 5% Haapsalus. Lastega reisijad käisid mõnevõrra rohkem väljaspool Tallinna, eriti Pärnus. Ühepäevakülastajad ja Eestis ööbinud ostureisijad käisid valdavalt vaid ühes sihtkohas (enamasti vaid Tallinnas). **Reisi peamise sihtkohana** nimetas 66% puhkuseturistidest Tallinna ja 14% Pärnut. Tööreisijad nimetasid puhkusereisijatega võrreldes vähem peamise sihtkohana Tallinna ja Pärnut, kuid rohkem Tartut ja väiksemaid asulaid (ilmselt seotud seal paiknevate ettevõtetega, millel on Soomega ärisidemed). Sugulaste või tuttavate külastajatest vaid 30% nimetas peamise sihtkohana Tallinna ning nende sihtkohad paiknevad üsna hajusalt üle Eesti.

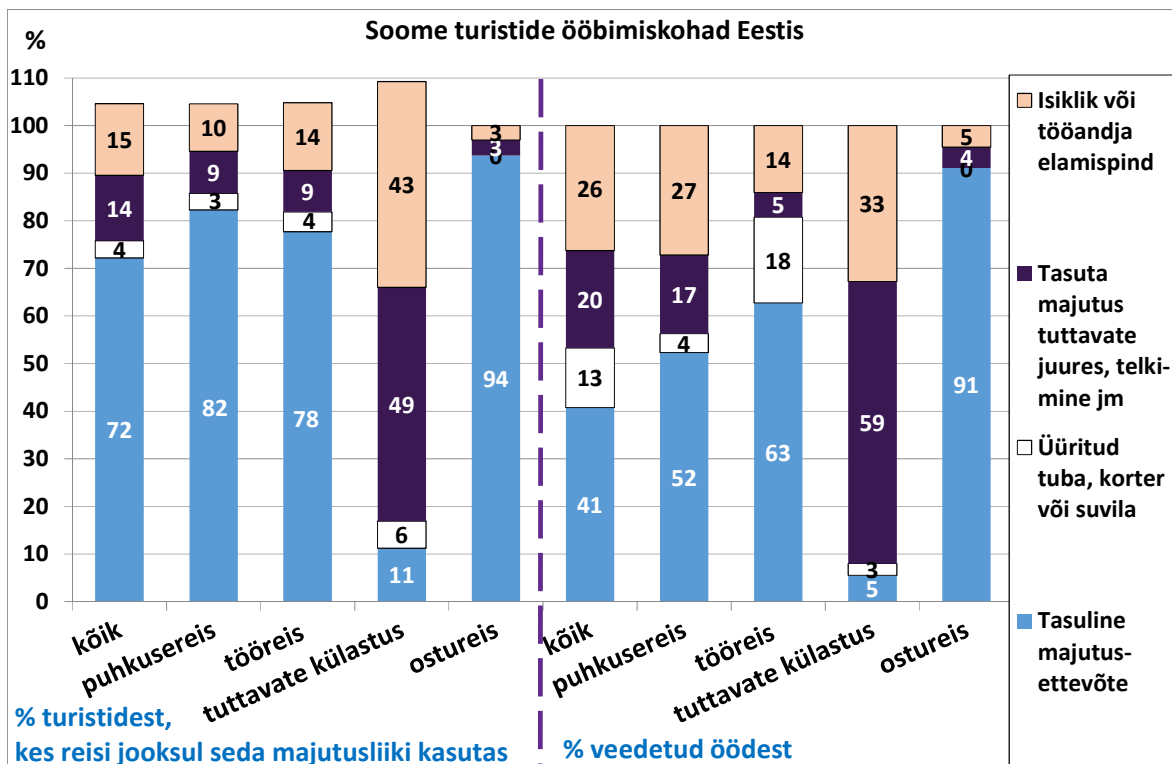

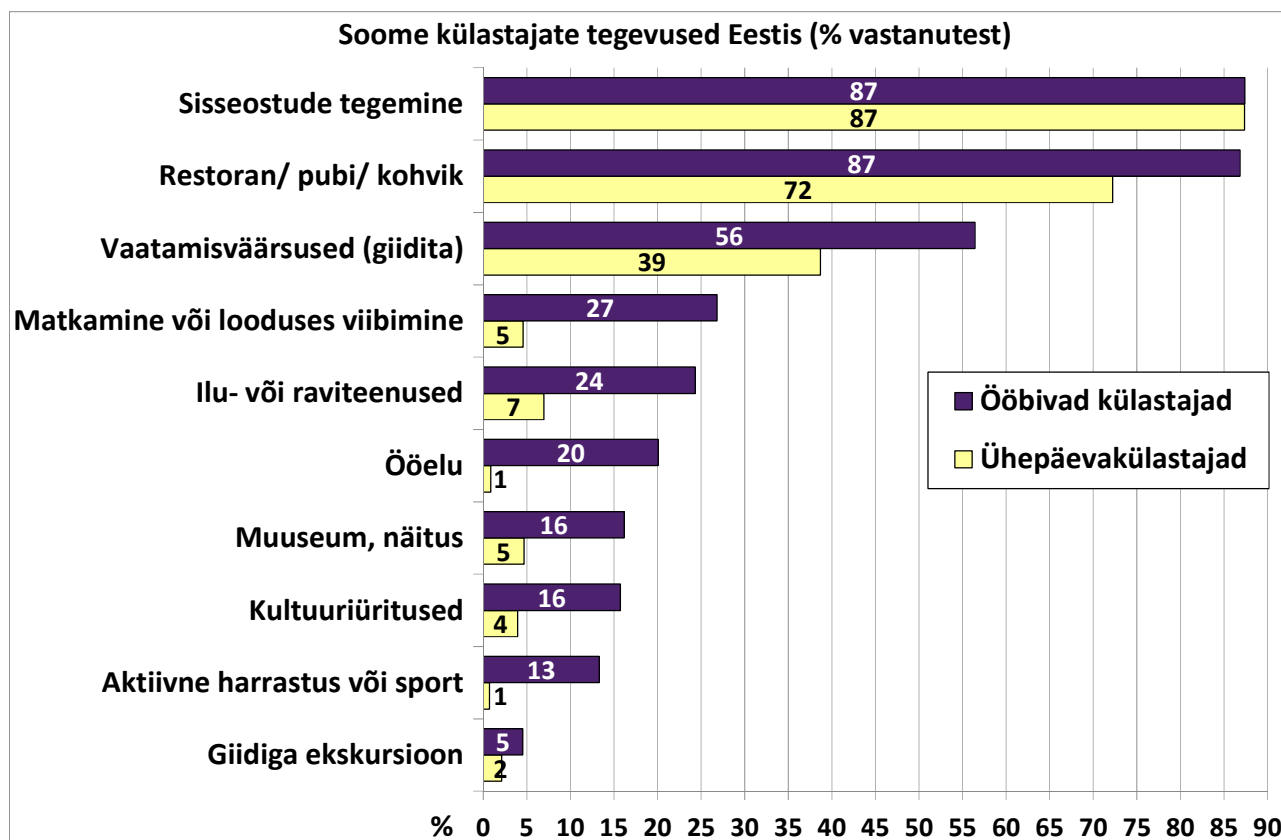

MAJUTUSKOHAD: 72% Soome turistidest kasutas ainult tasulist majutust, 25% ainult tasuta majutust (mille hulka loetakse ka enda või töandja elamispiind) ja 3% kasutas reisi jooksul nii tasulist kui ka tasuta majutust. Ostureisijatest kasutas tasulist majutust koguni 94%. Sugulaste ja tuttavate külastajad aga kasutasid valdavalt tasuta majutust, kuigi 7% neist kasutas lisaks tasuta majutusele reisi jooksul ka tasulist majutuskohta ja 10% kasutas ainult tasulist majutust.

Soome turistide jagunemine tasuta ja tasulise majutuse kasutamise järgi (% vastanutest)

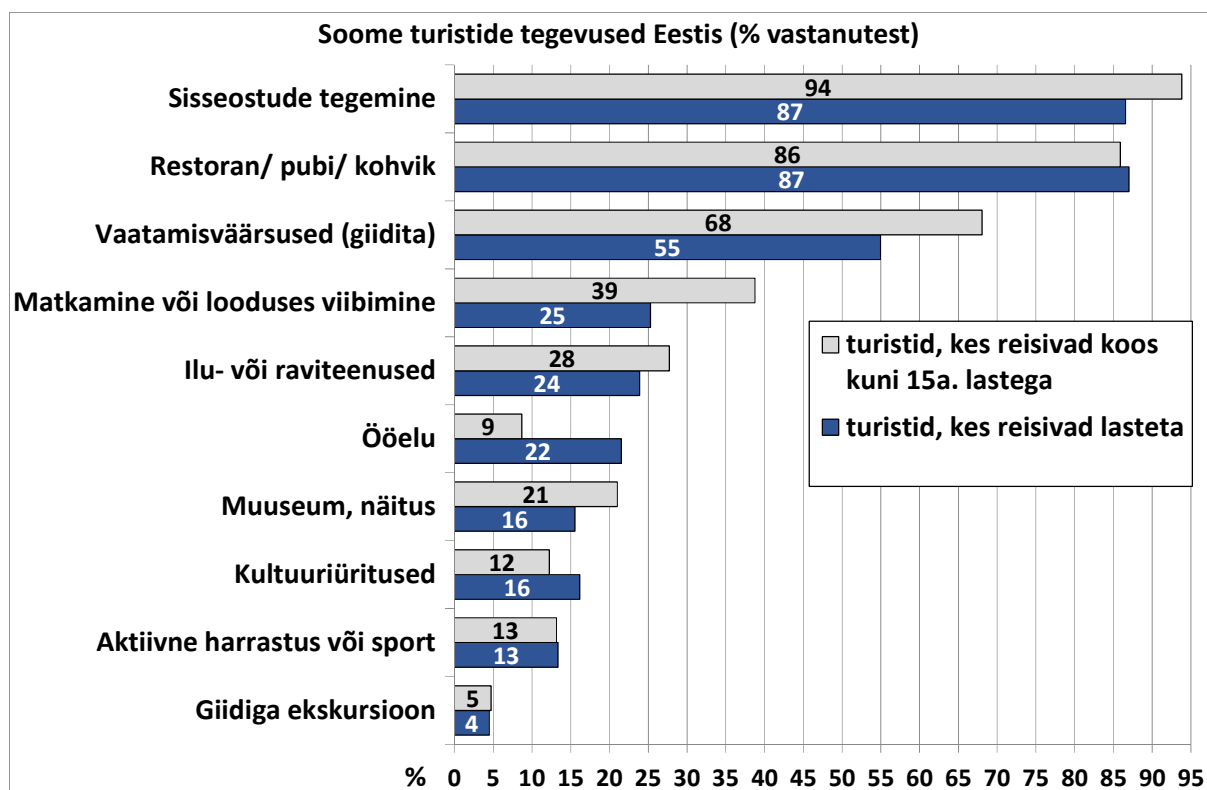
	kõik	puhkusereis	tööreis	tuttavate külastus	ostureis	lastega reisijad
ööbis ainult tasulises majutuses	72%	82%	78%	10%	94%	68%
ööbis ainult tasuta majutuses	25%	15%	18%	83%	6%	26%
kasutas nii tasulist kui ka tasuta majutust	3%	3%	3%	7%	0%	6%
kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

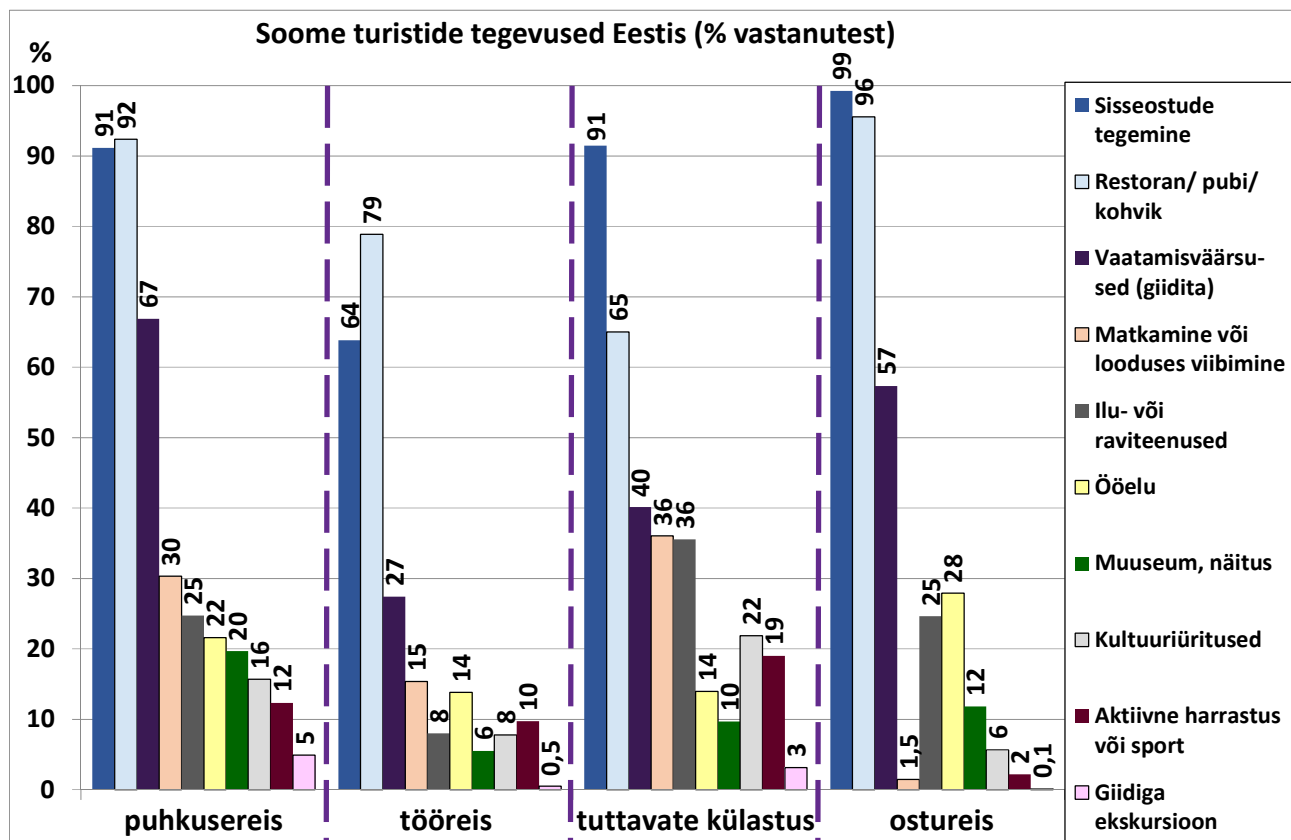
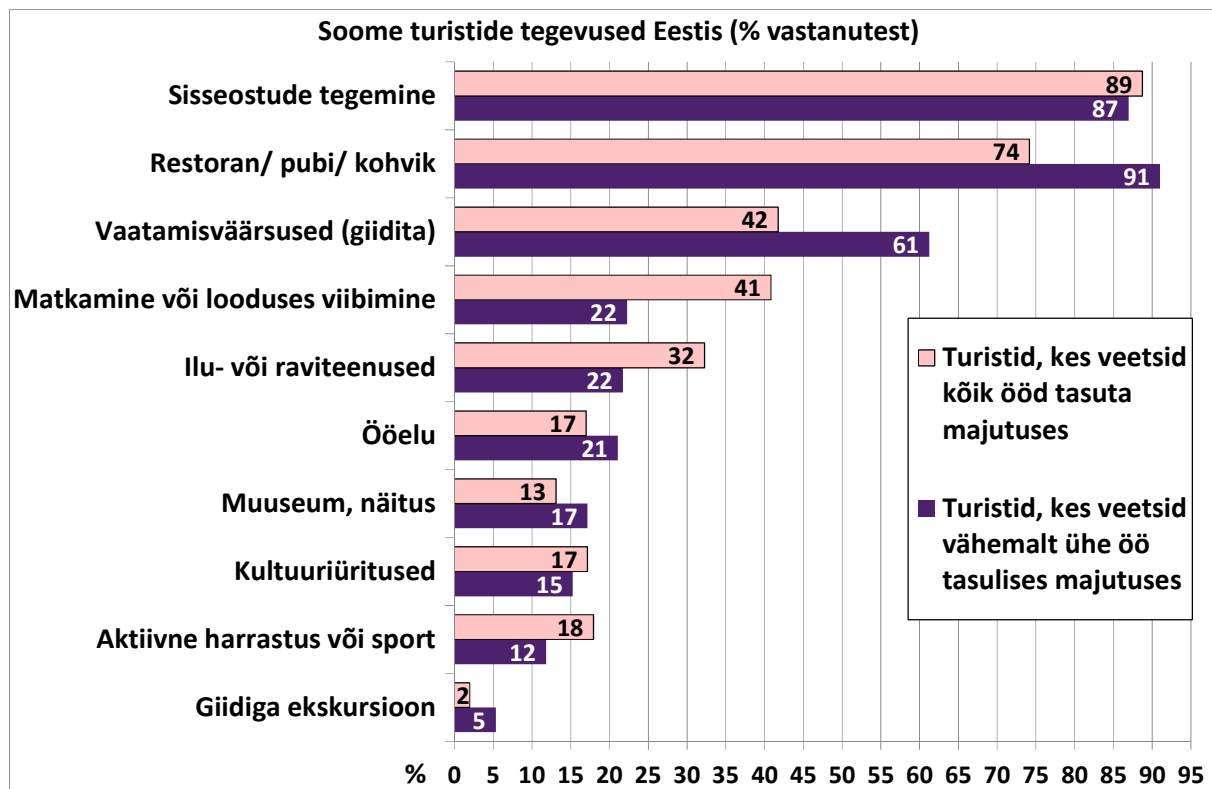

TEGEVUSED EESTIS: Eestis ööbivatest Soome turistidest 87% teeb sisseoste ja käib restoranis, pubis või kohvikus. 56% tutvub omal käel vaatamisväärustega, 27% viibib looduses ja 24% kasutab ilu- või raviteenuseid. Ühepäevakülastajatest valdav osa piirdub enamasti vaid ostude (87%) ja väljas söömisega (72%). 39% neist tutvub ka omal käel vaatamisväärustega, kuid ülejäänud tegevustest osavõtt on tagasihoidlik.

Lastega reisivad turistid võtavad üldiselt veidi rohkem erinevatest tegevustest osa kui lasteta turistid. Üks põhjus seisneb ilmselt selles, et lastega turistid viibivad Eestis mõnevõrra kauem (keskmiselt ühe öö rohkem kui lasteta turistid). Teine põhjus on ilmselt seotud sellega, et lastega turistide seas on rohkem puhkusereisijaid kui lasteta reisijate seas (lastega reisijate seas peaaegu pole töö- ja ostureisijaid) – puhkusereisijad aga võtavad rohkem erinevatest tegevustest osa.

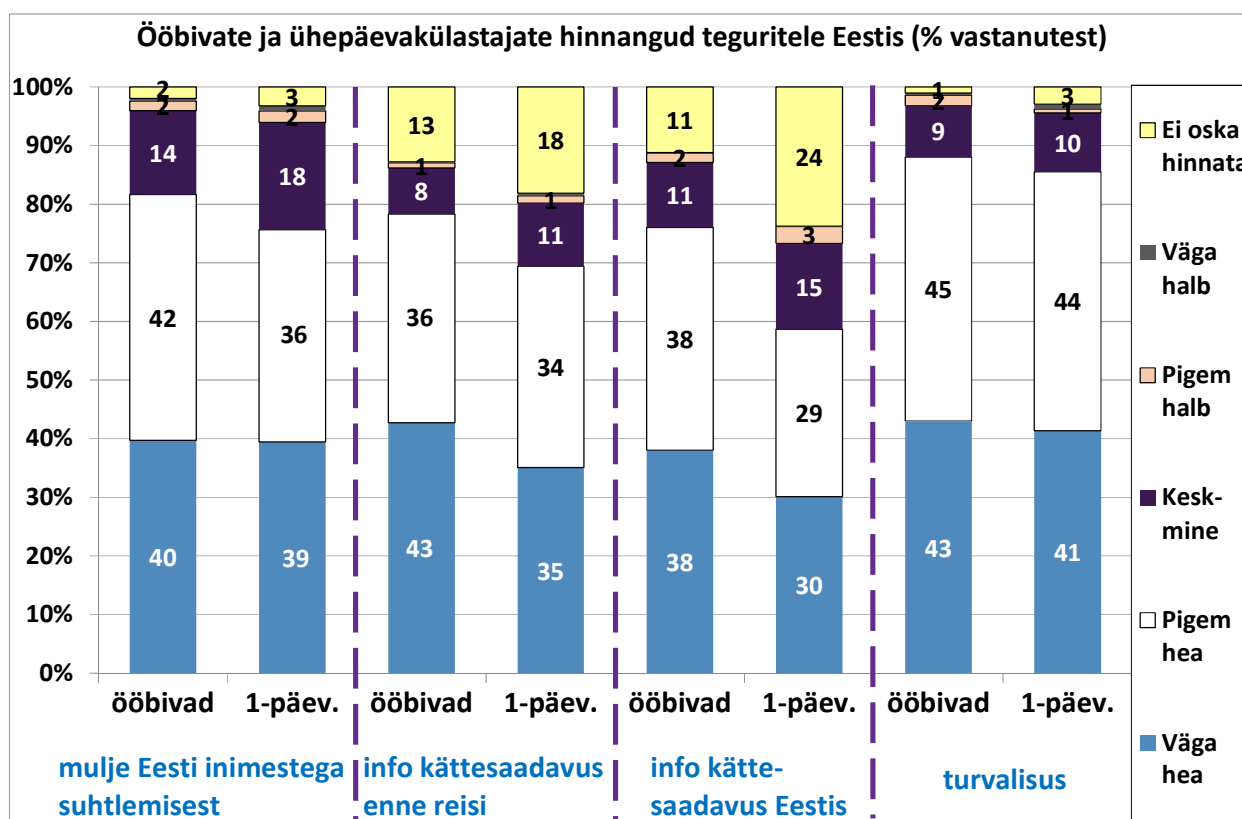
Ootuspäraselt võtavad erinevatest tegevustest kõige rohkem osa puhkusereisijad, kõige vähem aga tööreisijad, kellel tööajade kõrval jääb muudeks tegevusteks vähem aega. Samas eristuvad tööreisijate hulgas konverentsi- või seminarireisijad (selle sihtgrupi vastanute arv oli küll suhteliselt väike – 32 vastanut), kes muude tööreisijatega võrreldes siiski mõnevõrra rohkem erinevatest tegevustest osa võtavad. Neist 33% nautis ööelu, 15% käis näitustel ja 39% tutvus muude vaatamisväärsetega. Sugulaste ja tuttavate külastajad, kes küll üsna vähe kasutavad majutusettevõtete teenuseid, on siiski oluliseks sihtgrupiks mitmete muude teenuste ja tegevuste pakkujatele. Näiteks kasutavad nad muude Soome turistidega võrreldes rohkem ilu- ja raviteenuseid, käivad rohkem kultuuriüritustel ja tegelevad rohkem aktiivsete harrastustega.

Ostureisijad võtavad samuti üsna aktiivselt mitmetest tegevustest osa: iseseisvalt vaatamisväärsustega tutvujaid on nende seas vaid mõnevõrra vähem (57%) kui puhkusereisijate seas (67%), samas aga tunduvalt rohkem kui tööreisijate või tuttavate külastajate seas. Lisaks naudib 28% neist ka ööelu ja veerand kasutab ilu- ja raviteenuseid.

HINNANG REISILE: 2/3 ööbimisega külastajatest hindas reisi ootustele vastavaks. Kuigi valdav osa Soome turistidest on Eestis käinud palju kordi, hindas koguni 30% neist siiski reisi oodatust paremaks või palju paremaks. Vaid 2% hindas reisi oodatust halvemaks. Rahulolu küsitud nelja teguriga oli kõrge: keskmised hinnad olid kõik 4,1 ja 4,4 vahemikus (5-pallisüsteemis, kus 5 oli väga hea ja 1 väga halb).

Kuidas vastas reis ootustele? (% vastanutest)

	kõik	puhkusereis	tööreis	tuttavate külastus	ostureis	ühapäevakülastajad
Palju parem oodatust	8%	8%	5%	11%	4%	3%
Parem oodatust	22%	24%	15%	19%	29%	20%
Vastas ootusele	67%	65%	79%	67%	67%	75%
Halvem oodatust	1,9%	2,5%	0,8%	1,6%	0%	2%
Palju halvem oodatust	0,3%	0,3%	0%	1,1%	0%	0,1%
kokku	100%	100%	100%	100%	100%	100%

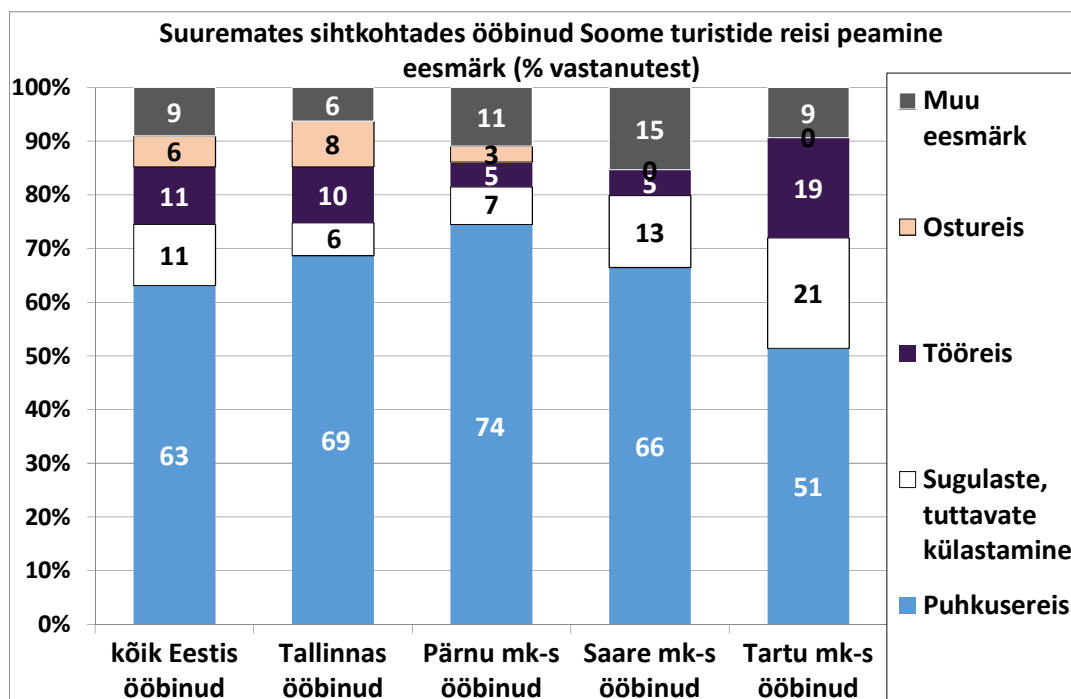
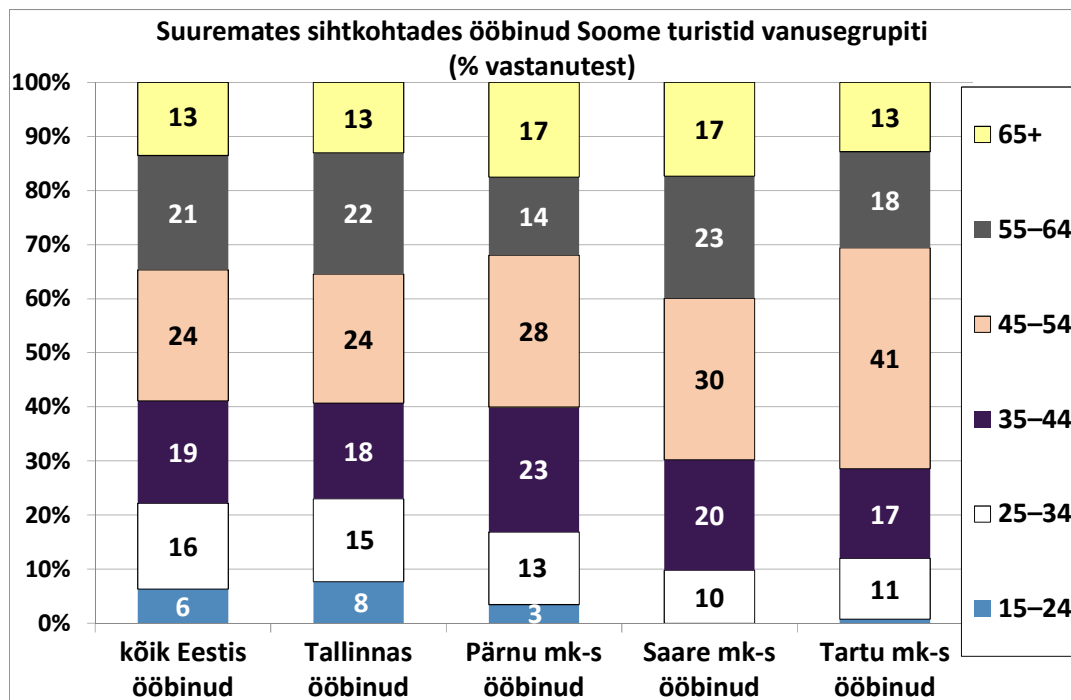

LISA. TALLINNAS, PÄRNU, TARTU JA SAARE MAAKONNAS ÖÖBINUD SOOME TURISTID

Järgnevalt on täiendavalt kirjeldatud neljas suurema vastajate arvuga sihtkohas ööbinud Soome turiste (need on sihtkohad, kus ööbinud vastanute arv on piisav, et neid eraldi esitada).

	Tallinn	Pärnu mk	Tartu mk	Saare mk
Vastanute arv, kes antud sihtkohas ööbis	782	134	62	47

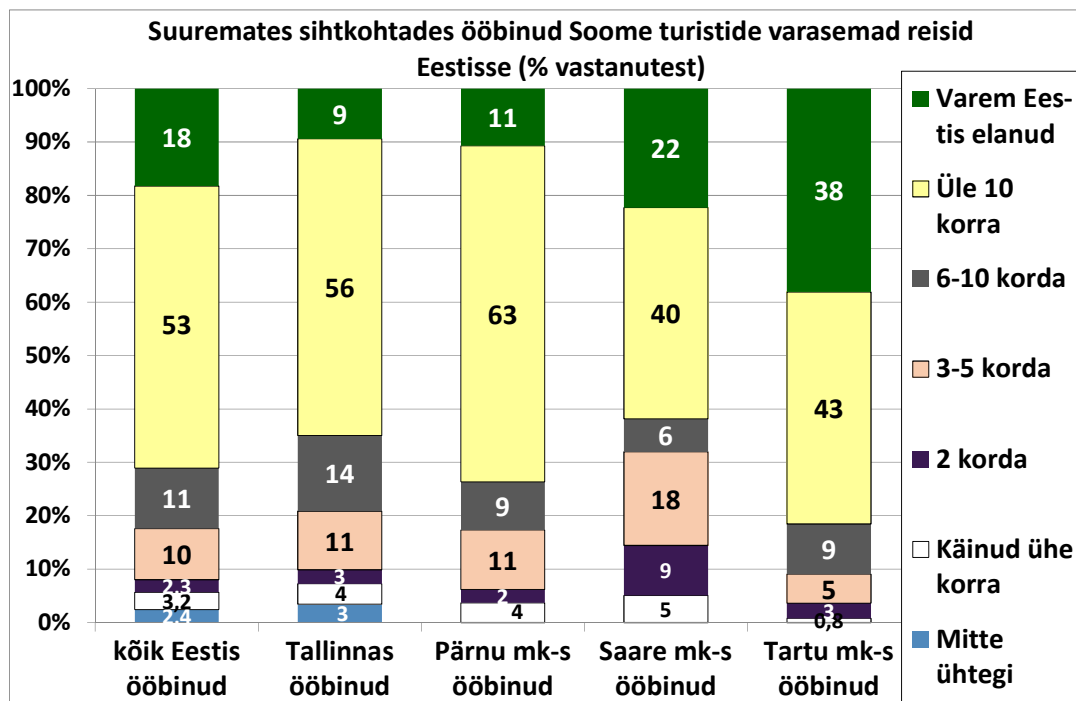
VANUSEGRUPID: vanusegruppide lõikes erinevates sihtkohtades ööbinud märkimisväärselt ei erine, kuid siiski on näha, et kõige noorema vanusegrupi (15-24a) esindajaid on muude sihtkohtadega võrreldes rohkem Tallinnas, üle 65-aastaseid aga rohkem Saare maakonnas ja Pärnus.

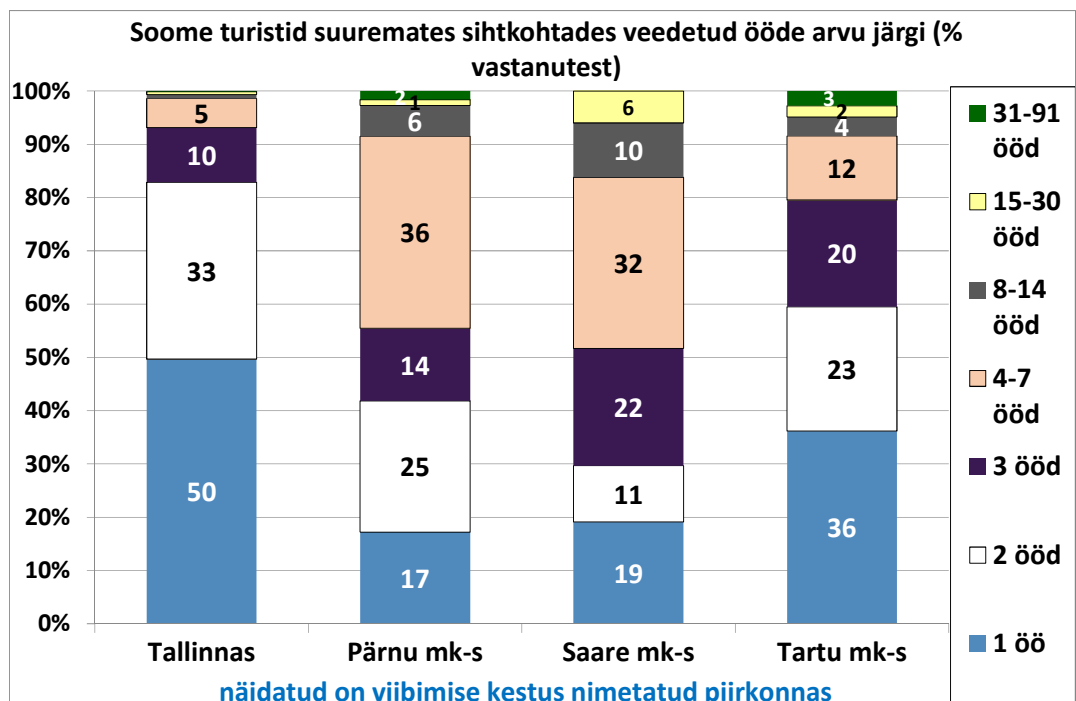
REISI PEAMINE EESMÄRK: Järgneval joonisel on näidatud suuremates sihtkohtades ööbinud Soome turistide reisi peamine eesmärk. Silmas tuleb pidada, et mõnel juhul võis konkreetses sihtkohas viibimise eesmärk olla muu kui reisi peamine eesmärk (nende vastajate puhul, kes külastasid mitut sihtkohta). Siiski võib mõningad erinevused välja tuua. Pärnu maakonnas ööbinute seas oli muude sihtkohtadega võrreldes

rohkem puhkusereisijaid, samas Tartu maakonnas aga rohkem sugulaste ja tuttavate külastajaid (neist paljud Eesti päritolu) ja tööreisijaid.

EELNEVAD REISID EESTISSE: Tallinnas ööbinutest oli 3,4% Eestis esmakordselt, muudes sihtkohtades ööbinud olid aga kõik varem Eestis käinud. Tallinnas ja Pärnu maakonnas ööbib keskmisest vähem (vaid 1/10) neid Soome elanikke, kes on Eesti päritolu. Tartu maakonnas ööbinute seas on neid aga koguni 38%. Saare maakonnas ööbinutest 22% on varem Eestis elanud, kuid otseselt Eesti päritolu inimesi (kelle vanemad või kes ise on sündinud Eestis) on seal ööbinute seas veidi vähem (18,6%).

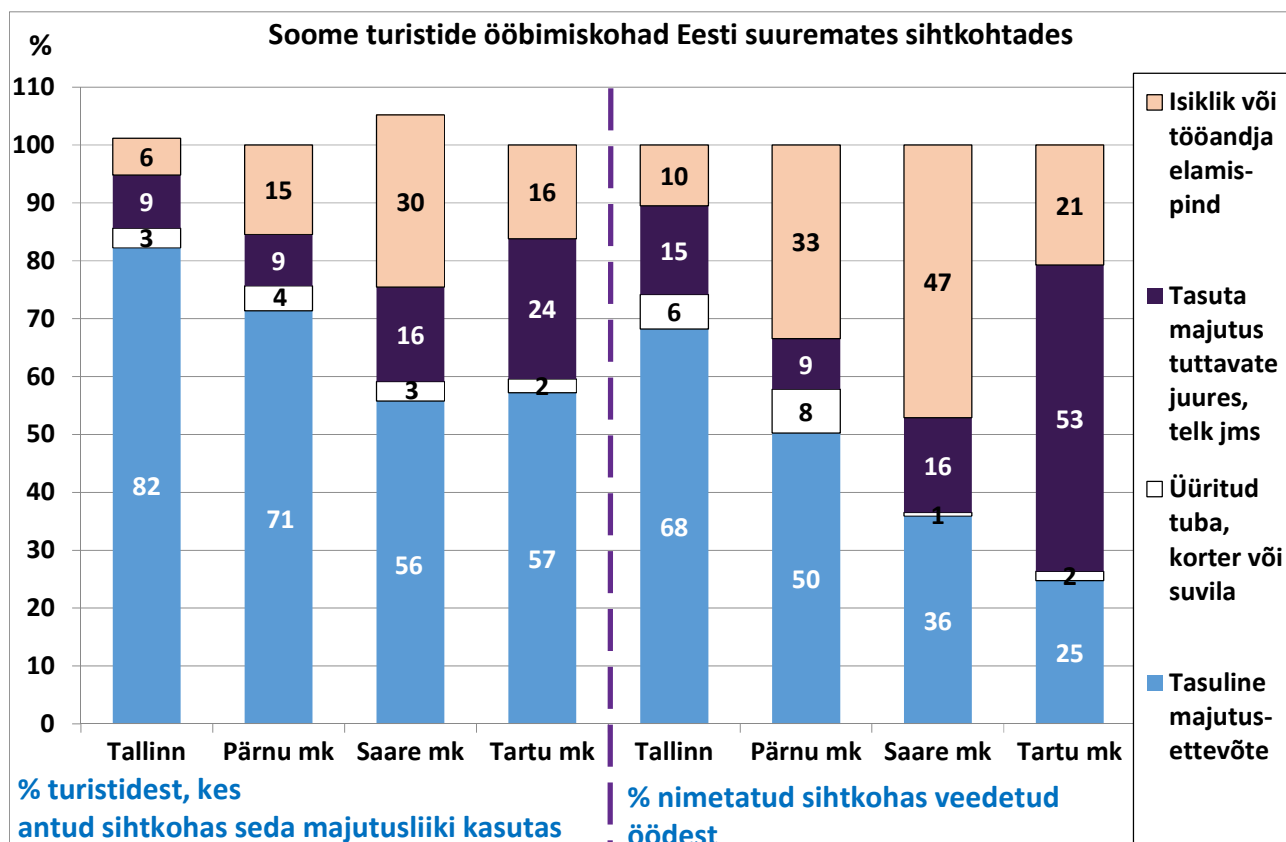

VIIBIMISE KESTUS: Keskmisest lühemalt viibitakse Tallinnas: seal ööbinud turistidest 50% veetis Tallinnas vaid ühe öö ja 33% kaks ööd (joonis näitab sihtkohtade lõikes vaid viibimise kestust antud sihtkohas; lisaks võisid antud sihtkohas ööbinud ööbida ka mõnes teises sihtkohas). Muudes populaarsemates sihtkohtades viibitakse pikemalt, eriti Saare maakonnas. Tartu ja Saare maakonnas on pikem viibimise kestus seotud eelkõige sugulaste või tuttavate külastamisega, Pärnu maakonnas lisaks ka ravireisidega.

MAJUTUSKOHAD: Tallinnas ööbinud Soome turistid kasutavad ülekaalukalt kõige rohkem tasulist majutust. Ka Pärnus on tasulise majutuse osakaal suhteliselt suur, tulenevalt spaade suurest osatähtsusest. Samas

Saare maakonnas ööbinud Soome turistidest kasutab tasuta majutust 46% ja Tartu maakonnas 40%. Tartu maakonnas moodustavad suure osa tasuta majutuses ööbinutest Eesti päritolu Soome elanikud (kes ise või kelle vanemad on Eestis sündinud). Saare maakonnas tasuta majutuses ööbinutest aga vaid 33% on Eesti päritolu – seega on seal tasuta majutust kasutanute hulgas ilmselt üksjagu hoopis soomlasi, kes on seal puhkamiseks kinnisvara soetanud.

KÜLASTATUD KOHAD: Tallinnas ööbinutest vaid 16% külastas Eestis ka muid sihtkohti: 8% käis lisaks Tallinnale Pärnus, 3% Tartus ja muudes sihtkohtades veelgi vähem. Pärnu, Tartu ja Saare maakonnas ööbinud külastasid aga märksa sagedamini ka muudes maakondades asuvaid sihtkohti (eriti palju külastasid muid sihtkohti Tartu maakonnas ööbinud, kuid see on seletatav Eesti päritolu inimeste suure osakaaluga). Tartu maakonnas ööbinutest 16% käis lisaks ka Pärnus, 12% Otepääl, 11% Viljandis, 10% Rakveres ja Lahemaal ning 7% jõudis isegi Saaremaale. Pärnu maakonnas ööbinutest 10% käis lisaks Tartus ja 10% Saaremaal ning 6% Haapsalus. Saare maakonnas ööbinutest 29% käis ka Pärnus, 16% Haapsalus ja 5% Hiiumaal.

Kohad, mida suuremates sihtkohtades ööbinud turistid lisaks antud maakonnale veel külastasid

	Tallinnas ööbinud	Pärnu mk-s ööbinud	Tartu mk-s ööbinud	Saare mk-s ööbinud	kõik Eestis ööbinud
Tallinn		73%	72%	83%	87%
Pärnu	8%		16%	29%	18%
Tartu	3%	10%		6%	9%
Saaremaa	1%	10%	7%		6%
Haapsalu	2%	8%	6%	16%	5%
Rakvere	2%	2%	10%	3%	4%
Viljandi	2%	6%	11%	4%	4%
Võru	0,6%	4%	7%	0%	3%
Narva	1,3%	3%	4%	3%	2%
Otepää	0%	4%	12%	0%	2%
Valga	0%	3%	6%	3%	2%
Hiiumaa	0,7%	3%	4%	5%	1%
Lahemaa/ Palmse	1%	0%	10%	3%	1%
Muud kohad	6%	8%	20%	14%	14%